Spis treści

TOM I – GEOGRAFIA I HISTORIA

Marcin Wojciech Solarz
Wstęp 11

Marcin Wojciech Solarz, Marta Raczyńska-Kruk, Piotr Kołpak
Podziękowania 13

Marcin Wojciech Solarz
Płynna synteza 17

TROPY I KONTEKSTY

Marcin Wojciech Solarz, Marta Raczyńska-Kruk, Piotr Kołpak
Kamienie milowe w historii Głuchoniemców od XIV do XXI wieku 29

Marcin Wojciech Solarz
Od *Germaniae Polonicae* do *Poloniae Germanicae*. Czarne łabędzie,
szare nosorożce, byki z Pampeluny, smoczy królowie i Głuchoniemcy . . . 35

Marcin Wojciech Solarz, Marta Raczyńska-Kruk
Głuchoniemcy, Taubdeutsche, Walddeutsche – przyczynek
do biografii pojęcia 65

TERYTORIUM

Marcin Wojciech Solarz, Weronika Wnuk-Ciastek
Głuchoniemcy – granice i nazwa regionu 115

Rafał Kroczak, Tomasz Panecki
Charakterystyka geograficzna regionu osadniczego Głuchoniemców dawniej i dziś 171

Paweł Swoboda
Ślady niemieckiego osadnictwa w nazwach miejscowych 225

DZIEJE

Anna Just
Pochodzenie Głuchoniemców w świetle faktów i hipotez językowych . . . 361

Andrzej Marzec
Lokacje na prawie niemieckim jako czynnik modernizacyjny 389

Marcin A. Klemenski
Osadnictwo niemieckie na pograniczu polsko-ruskim w XIV i w pierwszej połowie XV wieku 417

Piotr Kołpak
Krajobraz kulturowy niemieckich wsi na Pogórzu Karpackim od XV do XVII wieku 461

Andrzej Karpiński
Wojny i klęski elementarne w XVI–XVIII wieku oraz ich wpływ na życie ludności zamieszkującej obszar między Dunajcem, Wisłą i Sanem 527

Radosław Poniat, Piotr Guzowski
Głuchoniemcy w świetle analizy demograficznej (XVII–XIX wiek) 573

Joanna Nikel
Walddeutsche w polityce narodowościowej nazistowskich Niemiec podczas drugiej wojny światowej 605

Katarzyna Wójcik
Głuchoniemcy/Walddeutsche w prasie i literaturze Generalnego Gubernatorstwa w latach 1939–1944 655

Marta Raczyńska-Kruk
Głuchoniemcy w polskim dyskursie naukowym i publicystycznym od XVIII wieku do końca okresu PRL 677

Joanna Pędzisz
Obraz Głuchoniemca w dyskursie internetowym 735

TOM II – JĘZYK I KULTURA

LUDZIE

Antoni Kroh
Głuchoniemcy – kilka uwag etnografa 13

Łukasz Karpecki, Marta Raczyńska-Kruk
Głuchoniemieckość jako źródło współczesnych tożsamości lokalnych. Studium etnograficzne 19

Mariusz Kowalski, Magdalena Skorupska, Małgorzata Wojtaszczyk
Geografia wyborcza skupisk głuchoniemieckich 107

SŁOWA

Halina Karaś, Renata Kucharzyk
Germanizmy w gwarach polskich na obszarze osadnictwa głuchoniemieckiego. 147

Anna Just
Antroponimy głuchoniemieckie – charakterystyka językoznawcza nazwisk o pochodzeniu niemieckim 217

Łukasz Karpecki
Nicolaus alias Michno czy *Nicolaus alias Klozek*? Antroponimia głuchoniemiecka w kontekście nazwisk o innej proweniencji niż niemiecka 255

Marcin Wojciech Solarz, Anna Just, Weronika Wnuk-Ciastek, Łukasz Karpecki, Andrzej Techmański, Anna Brodowicz-Mac, Martyna A. Zarzycka
Trwałość i zmienność świata głuchoniemieckiego w świetle antroponimów na przykładzie wybranych wsi głuchoniemieckich 303

RZECZY

Maria Działo-Nosal, Ewa Rossal
Tożsamość Głuchoniemców zaszyta w ubiorach? Wizerunki, opisy, kreacje 319

Marta Raczyńska-Kruk, Piotr Kołpak
„Bo twoja rzecz płótno robić". Obróbka lnu i wytwarzanie płócien w krajobrazach życia codziennego społeczności głuchoniemieckich 425

Halina Karaś, Renata Kucharzyk
Zapożyczenia niemieckie w słownictwie tkackim w gwarach na obszarze osadnictwa głuchoniemieckiego 457

Piotr Łopatkiewicz
Drewniana architektura kościelna późnego średniowiecza na obszarze objętym osadnictwem głuchoniemieckim: zagadnienia chronologiczne, warsztatowe i fundatorskie 477

KODA

Marcin Wojciech Solarz, Anna M. Solarz
Róża bez „dlaczego". Rzecz o tożsamości Głuchoniemców 511

Marcin Wojciech Solarz
Posłowie… czyli wstęp 571

Wykaz skrótów 757

Spis map i ilustracji 759

Biogramy autorów 767

Indeks osobowy 781

Indeks geograficzny 798

Table of Contents 817

Inhaltsverzeichnis 821